ชื่อ เรื่องวิทยานิพนธ์ สุขวัฒนะวัวหลวง : การศึกษา เชิงวิ เคราะห์บทบาทที่มีต่อสังคม ชื่อผู้ เขียน นางสุพิน ถุทธิ์ เพ็ญ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาและวรรณกรรมล้านนา

> รองศาสตราจารย์เอมอร ชิตตะโสภณ ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เสาวภา เจริญขวัญ กรรมการ ศาสตราจารย์มณี พยอมยงศ์ กรรมการ ดร. อานันท์ กาญจนพันธุ์ กรรมการ

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาวิเคราะห์บทบาทที่มีต่อสังคมของวรรณกรรม เรื่อง สู**ชวัฒนะวัวหลวง** ซึ่งแพร่กระจายอยู่ในกลุ่มชาติพันธุ์ไท 4 กลุ่ม อันได้แก่ ไทยวน ไทลื้อ ไทเขิน และไทใหญ่ โดยศึกษาถึงแหล่งกำเนิดและการแพร่กระจาย บทบาทที่มีต่อสังคม รูปแบบ และเนื้อหา

การศึกษาแหล่งกาเนิดเชื่อว่า วรรณกรรมเรื่อง **สุขวัฒนะวัวหลวง** มีแหล่งกาเนิดใน
กลุ่มชนชาวไทเจินเมืองเชียงตุง ประเทศพม่า และเป็นวรรณกรรมซึ่งสร้างสรรค์มาจากเรื่องราวที่
มีความเกี่ยวข้องผูกพันกับกลุ่มชน ปรากฏในบริบททางสังคมของกลุ่มชนชาวไทเจินในฐานะวัฒนธรรม
รอง ในขณะที่วรรณกรรม มหาชาติ มีฐานะเป็นวัฒนธรรมหลัก วรรณกรรมเรื่องนี้มีบทบาทตอบสนอง
ความต้องการทางด้านจิตใจ เป็นเครื่องแสดงเอกลักษณ์ของกลุ่มชน เป็นกลไกทางสังคมในการ
สร้างมาตรฐานจริยธรรมและวางแผนพฤติกรรมของกลุ่มชน วรรณกรรมเรื่อง **สุชวัฒนะวัวหลวง** มี
2 สานวน คือ สานวนร้อยแก้วอันเป็นรูปแบบดั้งเดิม และสานวนร้อยกรองอันเป็นรูปแบบที่ได้รับการ
พัฒนาจิ้นมาภายหลัง วรรณกรรมเรื่องนี้มีการแพร่กระจายทั้งความเป็นวรรณกรรม และสื่อนาทาง
วัฒนธรรมด้านประเพณี พิธีกรรม รวมทั้งจิตรกรรมฝาผนัง ไปสู่กลุ่มชนอื่น ๆ ตามเส้นทางการค้า

และการติดต่อทางวัฒนธรรม

ในด้าน เนื้อหา เชื้อว่า ภิกษุชาวฯท เจิน เป็นผู้สร้างสรรค์วรรณกรรม สุขวัฒนะวัวหลวง ขึ้น เพื่อ เก็บบันทึกและนาเสนอ เรื่องราว เกี๋ยวกับบรรพบุรุษ ค่านิยมพื้นฐานด้านคุณธรรม และวัฒนธรรม ประจาถิ่น อัน เป็นการสร้างจิตสานึกร่วมต่อท้องถิ่นแก่กลุ่มชน วรรณกรรม เรื่องนี้มุ่งแสดงให้ เห็นคุณ ประรยชน์ของการประพฤติธรรมรดยอาศัยบทบาทของตัวละคร เอกฝ่ายหญิง เป็นสื่อกลาง ส่วนในด้าน รูปแบบ วรรณกรรม เรื่องนี้ใช้รูปแบบของชาดกในการนาเสนอ คำประพันธ์ที่ใช้ได้แก่ร่ายยาว การ สร้างสุนทรียภาพในวรรณกรรม เรื่องนี้ เป็นไปอย่าง เรียบง่าย การที่ผู้สร้างสรรค์กับผู้ใช้วรรณกรรม มีพื้นฐานและประสบการณ์ทางวัฒนธรรมร่วมกัน จึง เกิดการประสานสอดคล้องกันในด้านความคิดและ ความงามที่สื่อไว้ในวรรณกรรม ส่งผลให้วรรณกรรม เรื่อง สุขวัฒนะวัวหลวง ได้รับความนิยมยอมรับ จากกลุ่มชนชาวไท เจินด้วยดี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved

Thesis Title Sujawannawualuang: An Analytical Study of Its Role

in Society

Author Mrs. Supin Ritpen

M.A Lanna Language and Literature

Examining Committee:

Associate Professor Em-On Chittasobhon Chairman
Assistant Professor Saowapha Charoenkwan Member
Professor Manee Payomyong Member
Dr. Anan Ganjanapan Member

Abstract

The purpose of this thesis is to analyze the social role of Sujawannawualuang Literature, which has spread among the four Tai groups: Tai Yuan, Tai Lue, Tai Khun and Tai Yai, by studying its origin and dissemination, its role in society, as well as its form and content.

The study believes that Sujawannawualuang Literature originated among Tai Khun group in Chiang Tung, Burma, and was constructed from the stories relating to the Tai Khun group which were based on the social context of the subculture, while Mahachat Literature was the dominant culture. Sujawannawualuang Literature reflects people's needs and identity, and is also a social mechanism by which people formulate moral and behavioural standards. Sujawannawualuang Literature has two forms, in prose (the original form) and in verse (the adapted form).

This literature has spread to other Tai groups through trading and cultural contacts and persisted in the form of literature, traditions, ceremonies and wall paintings.

It is believed that a Tai Khun monk constructed this literature to record and present the origins of his predecessors, and the basic local ethical values and culture in order to formulate people's collective consciousness. This literature shows the merit of dhamma practice by using the heroine's role as a model. Furthermore, this literature uses the Jataka form to present the story. The verse form is Rai - Yao. The aesthetic form of this literature is directly and simply created. Since the constructor and the literature users share the same basic cultural experience, the content corresponds with the aesthetic form helping the Tai Khun group to appreciate Sujawannawualuang Literature.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved